

Гомельскі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ і ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 7 (681)

Аўторак, 1 сакавіка 1988 г.

Газета заснавана
у верасні 1969 года

Выходзіць раз у тыдзень

Цена
2 коп.

Рашэнні лютыяўская Пленума ЦК КПСС — жыццё!

Адказны экзамен перабудовы

На працягу двух дзён — 17—18 лютага — самая шырокая масы савецкіх людзей з неаслабнай увагай сачылі за работай чарговага Пленума Цэнтральнага Камітэта КПСС. На ім разглядалася пытанне, ад пасляховага вырашэння якога ў многім будучь залежыць даўнейшыя тэмпы сацыяльна-еканамічнага развіція нашай краіны, узвесені айчыннай наўку. Даклад члена Палітбюро, сакратара ЦК КПСС Я. К. Лігачова «Аб ходзе перабудовы сарадзіцтва і вышэйшай школы і задачах партыі па яе ажыццяўленню», якія і глыбокая па сваіх сутнасці прамова на Пленуме Генеральшчыны сакратара ЦК КПСС М. С. Гарбачава — тыя важнейшыя дакументы, якія з яўляюцца краініцтвам для нашай даўнейшай дзеянісці.

На ходзе карэнай перабудовы вышэйшай школы на яканса новую, больш высокую ступень павінен узіміцца і наш універсітэт — вядучая вышэйшая навучальная ўстанова Беларускага Палесся. Галоўныя клопаты мы павінны прайдуць аб кадрах. Агульнаўдомада, што іменна ад іх перш за ёсё залежыць дасягнені ў любой справе. Неабходна зрабіць крон на амаладжэнне прафесарска-выкладчыцкага саставу, асабліва на геалагічным, біялагічным, ды і на некаторых іншых факультэтах. Шлях тут адзін. Трэба пачынаць з найбольш падрыхтаваных і здоўжных студэнтаў. Разумна пераводзіць іх на індывідуальныя вучобныя планы, актыўней далучыць да выканання тэматыкі навуковых даследаваній, вызначыць канкрэтныя тэмы з тымі разлікам, каб пасля шасці гадоў (падаўжаецца тэрмін навучання) ўзровень грунтоўнай задзелі па абраних тэмі кандыдатаў дысертацій.

Мы маём ужо некаторы

вопыт пасылкі лепшых студэнтаў фізічнага, матэматычнага і гісторыка-філалагічнага факультэтаў для працягу вучобы з трація курса ў выдучыя ВНУ краіны, у прыгатаванні, маскоўскіх. Гэта практика апраўдала сябе. Яе трэба распаўсюдзіць на ўсе факультэты, а колькасць адпраўляемых студэнтаў на вучобу такім метадам значна павялічыць.

На сёняшні дзень ва універсітэце нямала таленавитых маладых вучоных, у пэрважнай большасці наших жа выпускнікоў. Ім неабходна ствараць самыя спрыяльнія ўмовы для далейшага навуковага росту. Маецца на ўвазе — не абліжаўваць вялікай вучэбнай нагрузкай, у рамках магчымага змяніць пасылак перспектыўных маладых вучоных у творчыя камандзіроўкі і на стажыроўку ў буйных навуковых цэнтрах, адкрываць для іх дактарантuru.

У адпаведнасці з загадамі Мінвуза ССР № 890 ад 30 снежня 1987 г. у Гомелі павінен быць створаны (адзін з трынаццаці ў краіне) рэгіянальны цэнтр вышэйшай школы. Яго прызначэнне — палешніць каардынацыю дзеянісці ВНУ, садзейнічаць комплекснаму развіцію і радыкальному выкарыстанню іх патэнцыялу, вырашэнню перспектыўных задач эканамічнага і сацыяльнага развіція. Гэты цэнтр пры адпаведнай арганізацыі работы адыграе непераскінутое ролю для будучыні вышэйшай школы нашага краіны.

Шмат намаганняў мы павінны прыкладці для далейшай інтэнсіфікацыі адукацыі, навукі і вытворчасці. Нед-

кладнай задачай стала стварэнне вучбово-навукова-вучобных комплексаў з Міністэрстваммі радыёпрамысловасці, аблана, інстытутамі уদасканалівання настаўніцтва і Мазырскім педагогічным інстытутам і інш. Тут ёсць надчым падумашы таксама краініцтву эканамічнага, Біялагічнага і геалагічнага факультэтаў. Аднаразовасць мы павінны пашырыць і змяніць работу філіялу кафедр, а на тых факультэтах, дзе іх няма, ствараць. На парадак дnia стала пытанне аб адкрыцці новых праблемных і галіновых лабараторый.

Перабудова вышэйшай школы немагчыма без метанавіннага далейшага ўдасканалівання вучэбнага практэсу, барацьбы за спраўдную трываласць атрымліваемых ведаў, без настоўліўага ўкарарэння методу кафедры педагогікі і пісціхологіі па актыўнай пазнавальнай дзеяносці студэнтаў. Мы павінны ўсімерна заахвочыць лепшыя з іх і заставаць нечар্পымі для выпадковых людзей па універсітэце, тых, хто прышоў сюды не за ведам, а для бестурботнай траты часу. Ад апошніх траба ражуча пазбаўляць, чым чутэй — тым лепш.

Вобразна кажучы, асноўная прадукцыя універсітэта — я выпускнікі, маладыя спецыялісты. Цяпер, калі падрыхтоўка кадраў будзе весціся пераважна на прынцыпах закаўаў, патрабаванне да іх значна ўзрасце. Гэта павінны чотыры ўсведамлівіць усе вучкладчыкі і самі студэнты. Толькі тады мы зможем паступова павышаць кваліфікацыі ўзровень маладых спецыялістаў. Пакуль жа, трэба пры-

знаць прама, ён не задавальняе. У нас вельмі нізкі пракцэнт студэнтаў, якія вучыцца толькі на «выдатна», і шмат непаспявачых, а таксама тых, хто ад сесіі да сесіі коціцца на адных здаўльняючых адзнаках. Агульнаўдомада: пры слабых, пасродных ведах стаце добрым спецыялістам сёняшній вытворчыцтвам або педагогам — нервальна.

На шляху перабудовы вышэйшай школы мы павінны ісці да далейшай гуманітарызацыі адукцыі, удасканаліваць структуру ГДУ, усімерна ўманоўваць яго матэрыяльна-технічную базу. Не можа не выклікаць алтызму будзінгіца новага корпуса фізічнага факультэта. З увядзеннем яго ў эксплуатацыю аднадццуць многія праблемы, якія мы востра адчуваємо на факультэце па ахыццяўленню вышэйшай XXVII з'езда КПСС за праішоўшы час. Аднак галоўная ўвага была звернута на маючыя месца недахопы і праклікі, якія не дазволілі камуністам, усіму калектыву факультэта давыдзе больш значных дасягненняў у сваіх дзеянісці. Адбылася прынцыпіяўская, бескампрамісная размова.

У прынятай пастанове партыі камітэт адзначыў недастатковыя актыўнасць і ўздзенне партыінай арганізацыі геалагічнага факультэта на павышэнне якасці вучбачных машын і АСК, «Вышычальных машын і патлынка-выхавайчай работы ў адпаведнасці з Асноўнымі напрамкамі перабудовы вышэйшай і сярэднай спецыяльнай школы. Партбюро і дзяжунат факультэта даручана глыбока прааналізаваць з улікам агульнаўніверсітэцкіх патрабаванняў работу кафедр і вучкладчыкіў па ўдасканаліванню вучэбнага практэсу і палішэнню метадычнай работы і аблерацівізаціі гэта пытанне на партыінай сходзе ў красавіку 1988 года.

Ад партыйнага бюро запатрабавана рэгулярна заслугоўваць справадзіць члену і кандыдату ў члены КПСС на пасяджэннях партбюро і партыйных сконцах або выкананні імі статутных патрабаванняў.

Вучэбнік частцы (заг. Н. І. Папкова) даручана на працягу сакавіка прааналізаваць стан вучэбна-метадычнай работы на факультэце і аблерацівізаціі гэта пытанне на вучбна-метадычным савеце ўніверсітэта.

Пастановай парткома прадугледжаны і некаторыя іншыя меры па ўхваленію недахопаў у дзеянісці партыйнай арганізацыі геалагічнага факультэта, павышэнні яе бязадлітонасці і аўтарытэту.

На пасяджэнні партыйнага камітэта зацверджаны састаў прайвінційскай арганізацыі Савецкага камітэта абароны міру і яе старшыня — дацент кафедры педагогікі і пісціхологіі Герой Сацыялістычнай Працы М. А. Дзмітрыев, разгледжаны кафедраўны пытанні.

СУСТРЭЧА З КАНДЫДАТАМИ Ў АЛІМПІЙЦЫ

У мінулі чацвер адбылося пасяджэнне Вучонага савета ўніверсітэта. На гэты раз яго было неўзывайчынай. Разгледзіў пытанні парадку дня папярэднічала сустэреч членуў савета з кандыдатамі ўзорную каманду краіны для ўзделу ў летніх Алімпійскіх гульнях, якія сёлета адбудуцца ў сталіцы Паўднёвой Карэі — Сеуле.

Выступіў дэкан факультэта фізывыхавання Б. М. Шайцай. Ен коратка сказаў, аў зімовых Алімпійскіх гульнях, якія праходзілі ў канадскім горадзе Калгары, і аў прадстаці летніх Алім-

пядзе, пазнаміў прысутных з кандыдатамі ў зборную алімпійскую каманду краіны, вяслірами на байдарках і каноз заслужанымі майстрамі спорту ССР Віктарам Пусевым, майстрамі спорту ССР міжнароднага класа, пераможцамі і прызёрамі чэмпіянату краіны і свету Дзмітрыем Банькоўскім, Уладзімірам Мажэйкам, Аляксандрам Мышыгінам.

Рэктар універсітэта акаадэмік АН БССР В. Б. Бокуць і сакратар парткома М. І. Стараўйтай выказаў ў адрасе кандыдатаў у алімпійскую каманду

ССР найлепшыя пажаданні. Са словамі у адказ выступіў заслужаны майстар спорту ССР В. Пусев. Ад ім сваіх таварышаў па спорту ён падзяляў кіраўніцтва ўніверсітэта і факультэта фізічнага выхавання за ту ж ўвагу і клопаты, якія прайдуцьца ўсе ўладчыкамі спартсменамі ГДУ. І запэўніў, што кожны, каму пашчасціц абараніць гонар краіны на Алімпійскіх гульнях, прыкладзе ўсе намаганні, каб завалічыць алімпійскую ўзнагароду, апраўдаць высокое давер'е.

(Наш кар.)

«...было б неправильна ціпера, на Пленуме, вызначаць усе канкрэтныя шляхі, па якіх пойдзе абаўліенне сістэмы адукцыі. Гэта — справа няпрастая. Тут сваё ражаючае слово павінны сказаць шырокая грамадскасць і перш за ёсць — спецыялісты: настаўнікі, выкладчыкі, вучонныя... Несумненна, што менавіта такі падыход будзе ў духу дэмакратызациі, у духу перабудовы».

(З промовы Генеральнага сакратара ЦК КПСС М. С. Гарбачова на лютайскім Пленуме ЦК КПСС).

ЯКАЯ КАРЫСЦЬ АД ПАСРЭДНАГА НАСТАЎНІКА?

Вострае і глыбокое аблеркаванне на лютайскім Пленуме ЦК КПСС пытанне аб ходзе перабудовы сэрэдняй і вышэйшай школы і задачах партыі па яе ажыццяўленню арганічна звязвалася з тымі патрабаваннямі, што прад'яўляюць да адукцыі і выхавання навучэнскіх моладзей рэзольюцыйныя змяненіні, якія адбываюцца ціпер у эканоміцы і духоўным жыцці краіны. «Німа нікага сумнення, — падкрэсліў у сваёй промове на Пленуме М. С. Гарбачоў, — ўсё, што датычыцца школы, адукцыі і выхавання, прама звязана з развіццем сацыялізма, з перабудовай. Больш таго, ўяўляе сабой важнейшыя яе напрамкі. Нагадаю, што ўжо ў першыя, самыя цяжкія паслярэвалюцыйныя гады У. І. Ленін лічыў будаўніцтва новай савецкай школы адной з самых неадкладных спраў партыі. І гэта зразумела, бо ад школы, ад навучання і выхавання новага чалавека залежыла — без усякага пе-рабоўшвания — будучына сацыялізма».

Так стаць пытанне і сёня, калі наша грамадства ажыццяўляе рэзольюцыйны пераход да якасці новага стану.

У гэтай сувязі сур'ёзна ўвага на Пленуме была звернута на ражаючую ролю настаўніка, яго аўтарытэту, шырныя ведаў і педагогічнага майстэрства ў павышэнні якасці работы школы, у реалізацыі прадугледжаных рэформі мер па карэннай перабудове навучання і выхавання вучняў. Лёс рэформы, лёс праводзімай у краіне перабудовы ў галіне эканомікі і культуры ў многім заўсякь да настаўніка. Гэта палажэнне прынімае ўсе матэрыялы Пленума. Яно не можа не зацікніць нас не толькі да добрачылівага, але і непрадузятага аналізу работы настаўніка, яго падрыхтоўкі, ідэйна-палітычнай і маральна-культурнай, яго ўменим ўздзейнічаць на дзіцей. І ўсё тут нас задавальняе? Ці ўсе настаўнікі валодаюць неабходнымі данымі для таго, каб забяспечыць высокую якасць навучання і выхавання ў дадзеніх сучасных патрабаваннях? Для нас, работніку ўніверсітэта і студэнтаў, якія рыхтуюцца да працы ў школе, гэта не рэтыральнымі пытанні. Яны непасрэдна заікранаюць стан і якасць нашай работы. Вядома ж, што многія недахопы ў дзейнасці настаўніка або музольваюцца не толькі слабай арганізацыйнай вучебна-выхаваўчага працэсу ў школе, а часцей за ёсць яны з'яўляюцца візікам яго вузлавскай адукцыі і выхавання. Славуты «вал» у выпуску спецыялісту вышэйшай школы, пагоня за захаваннем кантынгенту студэнтаў больш за ёсць нашкодзі падрыхтоўкі настаўніка. Дышло-мы педагогічную частку выдаваліся выпускнікам, якія мелі не толькі слабую, але і незадавальняючу падрыхтоўку. Можна ўяўіць сабе, як яны ціпэр «ажыццяўляюць» разформу школы...

Як вядома, ўніверсітэты заўсёды былі 1 застаўніца цэнтрамі культуры і духоўнага жыцця сваіх гарадоў. Таксама павінен быць і наш ўніверсітэт. Але яго ўздзенне на культуру і

га і трывалага набыцця ведаў. Як жа ён будзе вучыць школънікаў тэхнікі вучэння? Даўно настаў час пастаўіць пытанне аб tym, каб кожны студэнт вучыўся толькі на «выдатна» і «добра». Калі ж ён «не цягне» на гэту адзнаку, нахіль, здае экзамен да таго часу, пакуль не засоўці матэрыял грунтуючы. Калі ж не здолеет дабіцца гэтага, ва ўніверсітэце яму не месца.

На самой справе, ці будзе добра працаўца машина, калі асобныя дэтали ў ёй адлажкія слаба, дакладней, здавальняючы? Усе разумеюць, што не будзе. Па аналогі гэта ў поўнай меры адносіцца да школы. Не здолеет яна добра працаўца, пакуль галоўная яе «дэталь» — настаўнік — не будзе належным чынам падрыхтаваны ў ВНУ. І адны шлях да гэтага — нахіль кожны студэнт «дэвадзіц» свае веды да высокіх адзнак, а здавальняючы і незадавальняючы — наўгорад траба адмяніць. Няз'вичай? Але з пункту гледжання высокавакаліфікованых спецыялістаў у ВНУ — гэта адзіна правильная мера, якая дазволіле разыніць павысьць якасць іх наўкоўскіх і прафесіяльных ведаў, уменняў і навыкаў. Дарэчы, тады самі па сабе адпадаць такія цяжкаварашаемыя ціпэр пытанні, як назначэнне стыпендыяў, выключэнне з ліку студэнтаў тых, хто не ў стане або на жадзе адплякарваць сабе ўпартай вучобай. Яны, як правіла, будуть ходзіць з ВНУ па ўласному жаданню... Канешне, тады патрабуна будзе сур'ёзна ўдасканалацца самім механізмам экзаменаў, каб зрабіць яго больш абектуальным і непрадузятым.

Прапануемая мера прымусіла бы больш сур'ёзна адносіцца да ўвядзення разнастайных удасканальванняў у наўчальныя пракцэсы. Напрыклад, за апошнія два гады пад выгледам пераходуў вучебнага пракцэсу і выканання рэкомендаций Міністэрства СССР на ўсіх факультэтах скарачацца колькасць гадзін на лекцыйныя і практичныя заняткі. Робіцца гэта механічнай і часта на шкоду справе.

Наогул, да скарачэння гадзін па пісцілага-педагагічных дысцыплінах траба падыходзіць вельмі асціржна. Для іх засвячэння не толькі штотысці працягваць і замініца, але і падыскісціраваць, калектыўна падумыць, перадолець сумнені, удакладніць свое думкі і г. д. Тут неабходны пастаянныя контакты з выкладчыкамі.

Нам траба сур'ёзна пастаўіць пытанне аб перападрыхтоўкі 1 атэасці настаўнікаў. Гэты работай павінен займацца прадмету, які яны павінны выкладаць. Такія факты выявляюцца на ўсіх факультэтах. У заликовых кніжках многіх будучых настаўнікаў пераважаюць здавальняючыя адзнакі. Дык будзе такі пасрэднік настаўнік даваць добрыя і выдатныя веды вучням? Бяспечна, не.

Праблема якасці ведаў і ўзору наўкоўскіх падрыхтоўкі будучых настаўнікаў павінна прыцінгнуць увагу ўсіх кафедр. Калі сур'ёзна весці разомову аб пасрэдніцы работы школы, дык траба пагадзіцца з думкай, што нельга камплементаціе пацярпіц настынікамі, якія яўрэйка рабілася раней.

Ёсць тут іншая, не менш важная ажыццяўніца, якая мае першаступеннае значэнне для падрыхтоўкі настаўнікаў да школы, так і іх перападрыхтоўкі. Реальному пераходу школы можа ажыццяўляць не пасрэднік настаўнік, а настаўнік-эрдзіт, настаўнік-творца, які глыбока ведае сваё прадмет, а таксама пісцілагічнай і педагогічнай навучанням. Але такое «вучэнне» не дае ведаў, не развівае мысленія, памяці, творчых здольнасцей. Больш таго, «наўчанчыцца» такім чынам, будучы настаўнік не авалодавае тэхнагічнай вучэння, глыбока-

ПАТРЭБНА СТРОЙНА СІСТЕМА

У пастанове лютайскага Пленума ЦК КПСС указаеца ролю фізічнай культуры і спорту як важнейшага і эфектыўнага сродку гарманічнага разыніцца асобы: «Неабходна выховаць моладзь высокім духоўным запатрабаваннем і эстэтычнымі гурамі, патрабунаў ў фізічных удасканальваннях». Даўно тэзіс, думаеца мне, з'яўляецца вельмі актуальным для нашага ўніверсітэта. Цяпер у большасці сваіх студэнтаў не толькі не заікнаюць патрабы ў занятиях рознымі видамі спорту, а наявіца даўноўшыя самыя разнастайныя прычыны, каб пазбегнуць яго.

Чаму ж студэнты не ў прыклад выкладчыкам, не імкнучы на спартыўныя плацоўкі, дзе, дарэчы, устаноўлена каштубнае нестандартнае аbstравліванне, у спартыўных залах, ці, не жадаюць займацца фізічнымі практикаваннямі, прадугледжанымі рэжымам вучэбнага дня? Адна з прычын, на мой погляд — адсутнасць у іх матываў, гэта значыць, сапраўднага віднення ўмацаваць сваё адзінство, бо яно яшчэ не прайшле са сцомаў пагарашэння. А калі ж правасці абледаваць студэнтаў першых курсаў па рухальных тэстах і ўзроўню фундаментальнага стану арганізма і параўнаніем атрыманых вынікаў з падобнымі паказыкамі студэнтаў-выпускнікоў, дык узбунены, што нават студэнты факультэта фізічнага выхавання, якія ў слусліцьфыўнікі сваіх вучобных метадык, з'яўляюцца ўзімкі ў спартыўных нагрузках, з'яўляюць вынікі. Затое па данымі прафесара Д. Ларансага да выпускнога курса 90% юнакоў дэяць ўзімкі ў занятиях аткытнымі видамі спорту, а наўгароднікі, рэжымамі разнастайных прычын, каб пазбегнуць яго.

Але ці толькі нежаданне рэгуляраў займацца фізічнай культурой заляжыць ад саміх студэнтаў? У гэтым бачыцца і пэўная недапрацоўка кіраўніцтва ўніверсітэта, партыйнай і грамадскіх арганізацый, спартклуба, кафедры і факультэта фізічнага выхавання, камітэта ДТСАФ. Думаеца, не треба вызначаць месца, якое займаюць называемы падраздзяленні ў пэўным спуску. Варта лепши вызначыць, што зможа кожны член ўніверсітэцкага калектыву ў пераходову свядомасці студэнтаў для вырашэння важнейшых партыйных задач, у цэнтры якіх стаіць Чалавек. Патраба стройная сістэма арганізацый і правядзення спартыўных масавых мерапрыемстваў і спаборніцтваў, рэалізм, з улікам моды, інтарэсу, патраба кожнага пасобку, рэалізных магчымасцей ўніверсітэта.

Напрыклад, мянë вельмі заікавы аб'яўлены днёмі набора дэяць ў секцыі па футболу. Гэта вельмі здоравае Але, да рэйце, дзе і калі плануецца праводзіць з ім трайніроўкі? Пытанне невынадавае. Нават наша зборная мужчынскага каманды па футболу з-за адсутнасці спартыўных збудаванняў вымушана займацца ў спартзале № 1 з 20 гадзін 30 минут. Таму ўзбунены, што і гэта інцыдэнты, як і рад ў падобных, пасцеріпах.

Мы адвыклі ад відовічных спартыўных спаборніцтваў, што праvodзіцца па ўніверсітэце. Усё праходзіцца па старынцы: без яркіх афіш, урачыстых адкрыцій і закрыцій спаборніцтваў. Прыйдзе адсутнасці прадстаўнікоў з ліку кіраўніцтва ўніверсітэта. Траба, каб студэнты аздэліцца ўзімкі падрыхтоўкі на паперы, але і у супраціўстве ўсіх без выключэнняў піцавіць іх адзначыць. Дайшо ж да таго, што студэнты-переможцы і прызыры спартклубаў ВНУ распушлікі так і засталі ў «цыяні». Узбунены, што для іх было б больш узярэжливым не атрыманне грашовых прэмій за перамогу ў касе ўніверсітэта, а цэлісныя словаў ўдзячніцасці, выказаныя імі у кабінетах, прызначаных не толькі для прызначца рашэнняў і пастаноў.

Каб зрушыць з мэртвой кроці спартыўна-масавую работу па ўніверсітэце, варта ўзяць на ўзбурсенне волыпніцы ўсіх іншых ВНУ краіны. Для прыкладу, працаваць спартыўнай спартландью па разных узоруях: унутрыфакультэцкую (паміж групамі, курсамі), ўніверсітэцкую, абласцнікі міжзвузовую або арганізацый спаборніцтвы паміж факультэтамі па плаванню і ў эстафете 1 г. д. Жыцьці сведчыць аб tym, што толькі новыя творчы падыходы на ўзбурсенне не толькі не даюць перамогі, але і пасцеріпахаў.

Каб зрушыць з мэртвой кроці спартыўна-масавую работу па ўніверсітэце, варта ўзяць на ўзбурсенне волыпніцы ўсіх іншых ВНУ краіны. Для прыкладу, працаваць спартыўнай спартландью па разных узоруях: унутрыфакультэцкую (паміж групамі, курсамі), ўніверсітэцкую, абласцнікі міжзвузовую або арганізацый спаборніцтвы паміж факультэтамі па плаванню і ў эстафете 1 г. д. Жыцьці сведчыць аб tym, што толькі новыя творчы падыходы на ўзбурсенне не толькі не даюць перамогі, але і пасцеріпахаў.

У. БАРКОУ, загадчык кафедры тэарэтычных асноў фізічнага выхавання, член презідіума прафкома ўніверсітэта.

ПАВЫШАЦЬ БАЯВІТАСЦЬ КАМСАМОЛА

У дакладзе члена Палітбюро ЦК КПСС, сакратара ЦК КПСС Я. К. Лігачова на лютайскім (1988 г.) Пленуме Цэнтральнага камітэта партыі падрыхтаваліся, што па ўсіх спраўах, звязаных з палітычным кіраўніцтвам, вучонскімі, вучыўскімі калектывамі, у партыі ёсць добрыя памочнікі — камсамол.

Шчыльна радуне разуменне неабходнасці грунтуючай, шматаваконнай падрыхтоўкі, абласцнікам партыіных камітэтаў тэхнічнага руку студэнтаў атрасій. Кожнага лета калі 800 тысяч студэнтаў ВНУ на вынікі

аднаўляюцца яго лепшыя традыцыі — ініцыятыва, самастойнасць. У дакладзе ясна пастаўлена задача перад камітэтамі камсамола — «не за tym траба грацца, каб любую справу арганізацыйна «паднадрадкавацца» камсамолу. Важна, каб там працавалі камсамольскія актыўныя, былі застрэльчыцьцамі, душою любога добра пачынання руху». Матэрыялы Пленума — праGRAMA дзеянняў для ўсіх камсамольскіх арганізацый краіны, вузлавскага камсамола.

А. МАЦВЕЕУ, загадчык кафедры педагогікі і пісцілагічнай, прафесар, член-карэспандант АПН СССР.

ТЭМЫ, УЗЯТЫЯ З СЭРЦА

Яго лёс склаўся ў хіно шчасліва. Сыгрыны ролі ў 50 фільмах, многія з якіх адымалі заслужаныя ўзнагароды на міжнародных конкурсах, фестывалях. Дастаткова нагадаць толькі некаторыя: «Іванава дзіцінства», «Валенна-пальня раман», «Ігрок». Была работа над класікай, сучасным матэрыялам.

Але самая галоўная тэма творчага жыцця заслужанага артыста РСФСР, рэжысёра Мікалая Бурляева — лермантаўская. Этым пяццю гадоў з усіх дванаццаці сямі, аддадзеных ім кінематографу, прысвячана ёй.

— Калі б у майм жыцці быў толькі адзін Лермантаў, — сказаў артыст і рэжысёр, — усё роўна лічыў бы, што жыцце пражыву ненадармна.

Мастакі фільм «Лермантаў», які паставіў на «Масфільме» М. Бурляев, строга заснованы на фактах гісторыі. Чатыры гады спатрэбляліся на тое, каб вывучыць архівы, самому працаць па лермантаўскіх месцах, паглыбіцца ў атмасферу таго часу. І не толькі ён, рэжысёр і выкананца галоўнай ролі, а амаль кожны з піцці тысяч чалавек, якія прымалі ўдзел у работе над фільмам, наванава адкрывалі для сябе рускага паэта. Гэтая адкрыццё яўніцца імкнулася перадаць гледачам.

Да гэтага часу на сцэнах тэатраў краіны ідуць спектаклі аб Лерманце, дзе ён паказаны як чалавек агрэсіўны, мізаантроп, а вобраз Мартына неапрайдзана узвышшаны. Фільм жа М. Бурляева аспрачае такую трактоўку образа вялікага рускага паэта. Гэты фільм аб Расіі, вернын сынам якой быў Лермантаў, ён расказвае аб tym, як працастала да творчага яго паэтычнай душы, як па сутнасці чалавечы ў ім не было той агрэсіўнасці, якую яму прысыпаюць.

Вельмі шкада, што кінастука прыйшла па кінатэатрах краіны неяк непрыкметна, без рэкламы. Тут, відавочна, адымала сваю ролю тэандрыёнізм на кінотэатрах, кінотэатральнае вынаходніцтво.

Фільм жа М. Бурляева аспрачае такую трактоўку образа вялікага рускага паэта. Гэты фільм аб Расіі, вернын сынам якой быў Лермантаў, ён расказвае аб tym, як працастала да творчага яго паэтычнай душы, як па сутнасці чалавечы ў ім не было той агрэсіўнасці, якую яму прысыпаюць.

М. Бурляев — прыхільнік аўтарскага кіно. Ён зняў невялічкі, усяго ў некалькіх минутах экраннага часу, наўмы «Выбар» і «Круг». Такую форму творчасці ён выбраў неўзгадніков. Гэта — канцэнтрацыя асноўнай ідэі, думкі пастаноўчыкаў. У кароненых стужках ён увасобіў темы, узятыя, па яго словам, з сэрца, — вечныя темы, кахання і адказнасці

чалавека перад людзьмі за свае дзеянні, учніні.

Усе, хто прыйшоў на гэту сустэречу, адкрылі для сябе і Бурляева-паста. Вершы, якія прагучалі ся сцэны актавай залы ўніверсітэта, ніколи не пакінулі рабундышныя, як, напэўна, не пакінуць і вось гэтыя, адрасаваныя чытачам газеты «Гомельскі ўніверсітэт»:

**Кто же из нас сбережет,
Истину свет золотой,
Мир от распада спасет,
Коль мы не выплыли на бой?!**

Маскоўскі паст Валерый Краснапольскі быў гостем ГДУ другі раз. Чатыры гады нарадзілі ён прыезджаў у Гомель. Тым, хто быў на першай сустэречы з ім, і прыйшоў у другі раз, наяджака было заўажыць, што расце яго паэтычныя майстэрства. Тэмы яго вершаў таксама ідуць ад сэрца. Яго як грамадзянін хвалюе экалагічны стан планеты, лёс унікальных помінкаў нашай краіны, якім паграждае бяды. Усё гэта трывожна гучала ў паэтычных радках, якія ён чытаў ся сцэны.

Духоўна напоўнены атрымалася творчая сустэреч з маскоўскімі гасцініцамі, якіх запрасілі ў ГДУ гарадское таварыства кінагалібай, факультэт кінамастацтва народнага ўніверсітэта маральна-эстэтычнага выхавання і студенцкі клуб «Маладосць».

НА ЗДЫМКУ: на сцэне актавай залы ГДУ — заслужаны артыст РСФСР, рэжысёр М. Бурляев.

Фота А. Ульянкінай.

ПА СЛЯДАХ НАШЫХ ВЫСТУПЛЕНИЯ

СПРАВЫ

ПАЙПЛІ НА ЛАД

Пытанне аб арганізацыі грамадскага харчавання студэнтаў, выкладчыкаў, супрацоўнікаў ГДУ дадзі час заставалася «баявой іроніяй». Аб tym, што не працуяць буфеты ў вучебных карпусах, інтэрнатах ўніверсітэта, писала і шматлікая газета «Гомельскі ўніверсітэт». У трапезе сталовых, рэстарацій і кафэ тлумачылі закрыцце крошак грамадскага харчавання ГДУ адсутнасцю кадраў — буфетчыкі, пасудамысек. Адной з прычын таго, што не працаўшы буфет, у прыватнасці, у галоўным корпусе, было яшчэ і тое, што кіраўніцтва адміністрацыйна-гаспадарчай часткі ўніверсітэта не паклаласяцца аб своечасовом рамонце памяшанія буфета і яго закрыці ўза-нездавальнічага санітарна-тэхнічнага стану. Адсутнасць магчымасці пададзець, выціп чако, соку ў пералынках паміж лекціямі выкладчыкаў спрэвадзіць скары выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў ўніверсітэта. Таму прадстаўнікі Цэнтральнага камітэта народнага кантроля сумесна з паставленай камісіяй рэйнана Савета народных дэпутатаў па грамадскаму харчаванню і гандлю праверялі ў канцы мінулага года арганізацыю харчавання студэнтаў, выкладчыкаў і супрацоўнікаў ГДУ. Аб выніках праверкі газета «Гомельскі ўніверсітэт» паведаміла чытаема на сваіх стронках 9 лютага г. г.

Што ж змянілася ў гэтым справе пасля праверкі народнага кантроля і выступлення газеты? З таким пытаннем рэдакцыя звязнулася да намесніка загадчыка столовай № 40 Р. І. Шчарбакавай. Яна паведаміла, што ў арганізацыі харчавання на ўніверсітэце ёсьць ужо пубнікі зрушы. Адкрыліся буфеты ў галоўным, першым і другім вучебных карпусах, у інтэрнатах па вул. Савецкай і ў Валатаве. Асартыменты мінімум страв, якія заўважыцца сюды, вытымлівацца. У продажу ёсьць выбар салату, малочных прадуктаў, соўкі, наміткі, кандытарскіх вырабаў, мясных натуральных страв, гарашы, чай і інш.

З 10-га лютага пачала працаваць дыльтычнай залы сталовой. Тут наведвальнікам, пралануць а комплексныя абеды.

Застаўка пакуль што навыправшым пытанне аб адкрыцці буфета ў студэнцкім інтэрната № 2 па вул. Кірава. Тлумачылі гэта tym, што няма буфетчыкі. Аднак усё робіцца для таго, каб хутчэй вырашыць і гэта пытанне.

АБ ВЫХАДНЫХ ДНЯХ

Наш адрес: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, 3-11, тэл. 57-18-52.

«Гомельскі ўніверсітэт» — орган парткома, рэктората, профсоюзных комітетаў, комітетаў Гомельскай фабрикі «Палесдрук» і Дзяржкамітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і книжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1.

Спартакіада «Здароўе»

кафедры алгебры і геаметрыі А. Сідару, супрацоўнікі А. Кармазін з матэматыкі і А. Салавей з фізічнага факультэта.

Лепшыя вынікі на дыстанцыі 100 м сядор жамчын паказала Е. Апісімава з кафедры фізічнага выхавання, на другім месцы Т. Баброва з геалагічнага, трэцім — Е. Мянілава з матэматычнага факультэта.

Ва ўзроставай групе звыш 40 гадоў выступілі ўжо толькі дзве жанчыны. Перамагла І. Мікулін з кафедры англійскай мовы, якая апрацавала дэкану завочнага факультэта А. В. Сапнікаву.

У камандным запіку з жыней перавагай перамаглі пляўцы матэматычнага факультэта. На наступных месцах адміністрація каманды эканамічнага, фізічнага, геалагічнага факультэтаў, кафедры фізічнага выхавання, білагічнага факультэта.

У ДЗЕСЯТЦЫ МАЦНЕЙШЫХ

Рэдакцыя газеты «Гомельская праўда» з дапамогай спеціялістамі і аматарамі спорту вызначыла дзесятку мацнейшых спартсменаў вобласці 1987 года. Найбліжшую колькасць балоў набрала майстар спорту міжнароднага класа, чэмпіёнка свету па сучаснаму пяцібор'ю, лётчынія выпускніца завочнага факультэта нашага ўніверсітэта Ж. Горленка. На другім месцы — майстар спорту СССР міжнароднага класа, пераможца Кубка СССР на байдарках і каное Д. Банькоўскі, трэцім — майстар спорту міжнароднага класа, сярэбрны прызэр чэмпіянату СССР па акадэмічнаму веслуванню І. Бартніцкі. Яны таксама выхаванцы нашага ўніверсітэта. Чашырты радок у дзесятцы мацнейшых зімскіх майстар спорту

СССР міжнароднага класа, чэмпіён СССР па веслуванню на байдарках і каное першакурснік факультэта фізічнага выхавання А. Зуев. Шостым у спісу значыцца майстар спорту міжнароднага класа, удзельнік чэмпіянату свету па веслуванню на байдарках і каное У. Мажэйка, чацвёртакурснік гэта ж факультэта майстар спорту міжнароднага класа, чэмпіён СССР па веслуванню на байдарках і каное А. Мызгін — сёмым. Заслужаны майстар спорту, чэмпіён СССР, удзельнік чэмпіянату свету па веслуванню на байдарках, студэнт-зімскі факультэта фізічнага выхавання В. Пусеў па выніках мінулага года заняў восьмое месца ў дзесятцы мацнейшых спартсменаў Гомельшчыны.

напалістычнай буржуазіі, пралетарызациі дэмакратычных пластоў буржуазнага грамадства: інграпі, служачых, слянстві.

Для навуковых работнікаў, спунаў сістэмы палітычнай асветы і інш.

Шуба П. П. Сучасная беларуская мова: марфаналогія. Марфологія.

Дамаможні змяншчае дастактова поўнае апісанне марфологіі сучаснай беларускай мовы.

Для студэнтаў філалагічных факультэтаў ўніверсітэтаў.

ПРАВОДЗІЦЬ МАГАЗИН-САЛОН

Мінскі магазін-салон «Прыборы і вылічальна тэхніка» кожны месец бягучага года праводзіць сеанс для кіраўнікоў і спецыялістамі Інстытуту Акадэміі наукаў БССР, навукова-даследчых і праектна-кансцтруктарскіх інстытутаў і біроў, вышэйшых і сярэдніх наўчальных установ, прамысловых прадпрыемстваў і арганізацій, якія распрацоўваюць, вырабляюць і эксплуатуюць выміральныя прыборы, вылічальну тэхніку, сродкі бутаватыкі і кіравання. Тэмы семінараў выбраны на зялёных арганізацій БССР і прапаноўках спецыялістамі і адлюстроўваюць даследнікі розных напрамкаў ачыненнага прыборабудавання. Штокварцальная магазін-салонам дастактова прымаюцца звязкі на арганізацію і правядзеніе семінараў па новых распрацоўках прыбораў і на дубліраванне пілаків семінараў для зацікаўленых арганізацій.

Семінары з'яўляюцца адной з форм сувязі наўжы з вытворчыцамі, якія працуюць на ўмовах выміральныя арганізаціі. Іх удзельнікі маюць можливасць атрымаць інформацію аб наўжынках прыбораў і наўжынках пілаків, выкарыстоўваючы глыбокое спачуванне дацэнту названай кафедры МАКСІМОВІЧ Алены Іванаўне з выпадку напаткайшага яе гора — смерці БАЦЬКІ.

Калектыў выкладчыкаў і студэнтаў геалагічнага факультэта смуткуюць з выпадку смерці студэнтаў, старасці гр. ГФ-21 Аленаў РЭВАНДАВІ і выкарыстоўваюць глыбокое спачуванне ў бацькам і родным.

ДА УВАГІ ЧЫТАЧОУ!
Наступны нумар газеты выйдзе ў падзелю, 6 сакавіка.

Н. ПАЛЯКОВА,

старшыніннікі

службы НТІ.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Аз 04085.
Аб'ем — 1 друк. арк.
Тыраж 2000 вк. Заказ 160.